

NHÂN HỌC PHÁT TRIỂN

1. Mã học phần: ANT2004
2. Số tín chỉ: 03.
3. Học phần tiên quyết: ANT1100.
4. Ngôn ngữ giảng dạy: Tiếng Việt và tiếng Anh
5. Giảng viên:
 - Giảng viên 1: PGS.TS. Nguyễn Văn Sửu, Khoa Nhân học, Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, Đại học Quốc gia Hà Nội
 - Giảng viên 2: PGS.TS. Nguyễn Văn Chính, Khoa Nhân học, Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, Đại học Quốc gia Hà Nội
 - Giảng viên 3: Ths. Trần Thùy Dương, Khoa Nhân học, Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, Đại học Quốc gia Hà Nội
6. Mục tiêu học phần:
 - Về kiến thức: Sinh viên sẽ nắm được những tri thức cơ bản về các khái niệm, đối tượng, phạm vi, lịch sử, cách tiếp cận lý thuyết, phương pháp nghiên cứu phát triển nói chung, nghiên cứu phát triển từ góc độ nhân học nói riêng; Hiểu được mối quan hệ giữa nhân học và phát triển, đóng góp của các nhà nhân học đối với phát triển; hiểu và nắm được tri thức cơ bản về một số chủ đề quan trọng của phát triển trong đó nhân học có những đóng góp quan trọng trong bối cảnh thế giới, khu vực và Việt Nam nói riêng.
 - Về kỹ năng: Sinh viên sẽ có khả năng hiểu và thực hành ở mức độ khá thuần thực các phương pháp nghiên cứu nhân học trong nghiên cứu phát triển.
 - Về thái độ: Sinh viên được rèn luyện quan điểm, đạo đức nghiên cứu và tiếp cận phát triển từ góc độ nhân học, biết vận dụng các tri thức và phương pháp đã học vào nghiên cứu, thực hành và ứng dụng trong công việc và cuộc sống.
7. Chuẩn đầu ra của học phần:
 - Về kiến thức: Sau khi học xong môn Nhân học phát triển, sinh viên có những kiến thức cơ bản về phát triển từ các góc độ lịch sử, lý thuyết, phương pháp, ứng dụng, thực hành; mối quan hệ giữa nhân học với phát triển; khả năng nghiên cứu, thực hành và ứng dụng nhân học vào phát triển.
 - Về kỹ năng: Sinh viên có khả năng thực hành và ứng dụng ở mức độ khá thuần thực tri thức, cách tiếp cận và các phương pháp nghiên cứu nhân học vào nghiên cứu, thực hành và ứng dụng trong lĩnh vực phát triển.
 - Về thái độ: Sinh viên có quan điểm, đạo đức nghiên cứu và tiếp cận phát triển từ góc độ nhân học.

8. Phương pháp kiểm tra đánh giá:

- *Kiểm tra và tiêu chí đánh giá:*

- + Điểm đánh giá thường xuyên: Được chấm dựa trên các cơ sở sau: đến lớp đều đặn, đúng giờ; chuẩn bị bài tốt; tích cực tham gia thảo luận, lắng nghe và phản hồi sinh viên khác thảo luận. Riêng phần thảo luận có liên quan đến phương pháp nghiên cứu trong nhân học, nên sinh viên có thể sẽ được yêu cầu làm một bài tập quan sát tham gia.
- + Điểm thi giữa kỳ: Được đánh giá bằng bài thi viết kiểm tra kiến thức của sinh viên đã tích lũy được cho đến thời điểm thi. Sinh viên sẽ được thông báo trước 01 tuần về những nội dung để chuẩn bị.
- + Điểm thi hết môn: Được đánh giá bằng bài thi viết kiểm tra kiến thức của môn học trong học kỳ. Sinh viên sẽ được thông báo về nội dung ôn tập để chuẩn bị.

- *Phân bố điểm:*

TT	Loại điểm	Tỷ lệ %	Ghi chú
1)	Đánh giá thường xuyên	10	
2)	Thi giữa kỳ	30	
3)	Thi hết môn	60	Sinh viên chỉ được tham gia thi hết môn nếu có đủ 2 điểm đánh giá thường xuyên và giữa kỳ đạt từ điểm D trở lên.
	Tổng cộng	100	

9. Giáo trình bắt buộc:

- Nhiều tác giả 2015. *Nhân học phát triển: Lịch sử, lý thuyết và công cụ thực hành*. Nxb Tri Thức.
- Nguyễn Văn Sửu 2014. *Công nghiệp hóa, đô thị hóa và biến đổi sinh kế ở một làng ven đô Hà Nội*. Nxb Tri Thức.
- UNFPA Vietnam 2008. *Các thuật ngữ trong theo dõi, đánh giá và quản lý dựa trên kết quả* (truy cập tại: <http://www.nhanhoc.edu.vn>)
- Jean-Yves Martin (chủ biên) 2007. *Phát triển bền vững? Học thuyết, thực tiễn, đánh giá*. Hà Nội: Nxb. Thế giới.

10. Tóm tắt nội dung môn học:

Môn học này xem xét một loạt các đóng góp của nhân học đối với phân tích phát triển, mối quan hệ giữa nhân học và phát triển. Ngoài việc phân tích và thảo luận các khái niệm, quan điểm lý thuyết, phương pháp nghiên cứu, các bài giảng của môn học còn bao quát một số chủ đề bao gồm nhân học về chính sách và hoạch định chính sách, tri thức về

kỹ thuật - công nghệ bản địa và việc sử dụng nó trong các xã hội nông nghiệp, sinh sản và sức khỏe sinh sản, y học cổ truyền và tri thức bản địa, vấn đề giới trong phát triển, v.v. Các tài liệu dân tộc học sử dụng trong môn học nhấn mạnh đến Việt Nam và các quốc gia trong khu vực Đông Nam Á, Đông Á.

11. Nội dung chi tiết học phần: Nội dung của môn học được chia thành 10 bài tương ứng với các vấn đề cơ bản của nhân học văn hóa.

1. Phát triển

1.1. Phát triển và phát triển bền vững

1.2. Nội dung, bối cảnh và cơ quan phát triển

1.3. Dự án phát triển

1.4. Lịch sử phát triển

Bài phải đọc:

- Nguyễn Văn Sửu (tuyển chọn) 2015, *Nhân học phát triển: Lịch sử, lý thuyết và công cụ thực hành*. Nxb Tri Thức.

2. Nhân học và Phát triển

2.1. Nghiên cứu nhân học về phát triển

2.2. Thực hành nhân học trong phát triển

2.3. Ứng dụng nhân học trong phát triển

Bài phải đọc:

- a. ‘Lời giới thiệu’, trong *Nhân học phát triển*, tr.9-12
- b. ‘Nhân học trong phát triển’, trong *Nhân học phát triển*, tr.111-124
- c. ‘Khẳng định lại nhân học ứng dụng’, trong *Nhân học phát triển*, tr.35-72.
- d. ‘Những thách thức của nhân học ứng dụng’, trong *Nhân học phát triển*, tr.73-109.

3. Các tiếp cận trong phát triển

Bài phải đọc:

- a. ‘Các diễn ngôn về phát triển: Quan điểm của nhân học’, trong *Nhân học phát triển*, tr.125-162.
- b. ‘Từ quan sát tham gia đến phát triển có sự tham gia: Làm cho nhân học có hiệu quả’, trong *Nhân học phát triển*, tr.163-195.
- c. ‘Vai trò của mô tả dân tộc học trong đánh giá dự án’, trong *Nhân học phát triển*, tr.197-223.
- d. ‘Nhân học về phát triển: Các khung phê phán’, trong *Nhân học phát triển*, tr.225-247.
- e. ‘Khung sinh kế bền vững’, trong *Nhân học phát triển*, tr.15-33

4. Một số công cụ thực hành

Bài phải đọc:

- a. ‘Các dự án phát triển và mâu thuẫn đất đai ở đồng bằng sông Hồng: Một số vấn đề về phương pháp nghiên cứu nhân học’, trong *Nhân học phát triển*, tr.251-267.
 - b. ‘Tổng quan về quy trình đánh giá tác động xã hội’, trong *Nhân học phát triển*, tr.269-297.
 - c. ‘Đánh giá nông thôn có sự tham gia’, trong *Nhân học phát triển*, tr.299-319.
 - d. ‘Nghiên cứu hành động và nghiên cứu hành động có sự tham gia’, trong *Nhân học phát triển*, tr.321-338.
 - e. ‘Nghiên cứu cộng tác’, trong *Nhân học phát triển*, tr.339-358.
 - f. ‘Môi giới văn hóa’, trong *Nhân học phát triển*, tr.359-376.
 - g. ‘Hành động văn hóa’, trong *Nhân học phát triển*, tr.377-390.
 - h. ‘Tiếp thị xã hội’, trong *Nhân học phát triển*, tr.391-418.
5. Một số chủ đề phát triển
- 5.1.Đất đai và sinh kế

Bài phải đọc:

- a. Nguyễn Văn Sửu 2014, *Công nghiệp hóa, đô thị hóa và biến đổi sinh kế ở ven đô Hà Nội* (Nxb Tri Thức), tr.59-205.
- 5.2.Nghèo và giảm nghèo
- 5.3.Các loại vốn

Bài phải đọc:

- a. ‘Khung sinh kế bền vững’, trong *Nhân học phát triển*, tr.15-33
- 5.4.Tri thức địa phương

Bài phải đọc:

- a. *Nhân học phát triển*, tr.116-117, 173-191
- 5.5. Các vấn đề giới, di sản văn hóa và bảo tồn trong phát triển

GIẢNG VIÊN

CHỦ NHIỆM
KHOA

KT. HIỆU TRƯỞNG
PHÓ HIỆU TRƯỞNG

PGS.TS Nguyễn Văn Sửu

PGS.TS. Nguyễn Văn Kim

